

OM GRØNBJERG SKOLES HISTORIE.

Ved: Skoleleder emeritus Henning Bülov Møller (tekst) og Mogens Ballegaard (opsætning)

Den første skolelov

Den første egentlige folkeskolelov kom i 1814 under den enevældige konge Frederik d. 6. - I loven stod bl.a., at alle børn skulle undervises, at lærerne skulle være uddannede og at undervisningen skulle foregå i skoler. Kongen rejste såmænd selv rundt i landet for at påse, om det hele nu også gik, som der stod i loven. - Men selvfølgelig kunne loven ikke gennemføres fra dag til dag, og ganske naturligt kom de ydre områder sidst med.

Grønbjerg

I Grønbjerg skal man frem til 1824, før den første lærer blev ansat. Undervisningen foregik i de såkaldte "omgangsskoler", dvs. i stuerne rundt om på gårdene.

Det skal lige nævnes, at kommunen dengang hed *Nørre Omme Kommune* og omfattede byerne *Ørnhøj*, *Abildå* og *Grønbjerg*. Grønbjerg lå øst for hovedvejen. Området vest for hovedvejen hed *Nørre Omme*.

Den første skole

I 1832 står den første skole færdig. Den hed (efter kommunen) *Nr. Omme Skole* og lå der, hvor den gamle vej til Holstebro krydsede vejen til Abildå; i dag lige over for Grønbjergvej 32 (Thorkild Thomsen) (2005).

Skolen var kun for den østlige del af vort nuværende skoledistrikt, "De vestlige børn" blev stadig undervist i "omgangsskolerne", som dog havde fået et fast tilholdssted, nemlig Algade 72 (nuværende Højmoses Planteskole).

Skolen blev solgt i 1897 og revet ned i 1912 - På grunden kan man stadig ane den firkantede træbevoksning der dannede rammen om den første skole.

Nr. Omme Skole fungerer frem til 1897, hvor *Nr. Omme Hovedskole* blev bygget på hjørnet af Algade og Sønderkjærvej (Sønderkjærvej 1, Henning Møller). Denne skole kunne rumme alle eleverne i Grønbjergdistriktet.

Førstelæreren, som også havde tegnet skolen, hed A.C. Vestergaard.

Børnetallet steg, og i 1908 byggede man i forbindelse med *Nr. Omme Skole "Lilleskolen"* (nu nedrevet). Skolen lå placeret helt ud til Algade.

Skolen som Lærer A.C. Vestergaard tegnede og boede indtil 1926 hvor han og konen, Magdelene, flyttede til Ommelund (Algade 69)

Men børnetallet steg stadig, og i stedet for at udvide *Nr. Omme Skole*, lavede man et nyt skoledistrikt til en ny skole, *Grønbjerg Skole* (Grønbjergvej 45, Sigfred Nyborg), som stod færdig i 1921. Skolen blev bygget ca. 100 m fra det sted, hvor den gamle *Nr. Omme Skole* havde ligget.

Den nye førstelærer hed J. P. Jensen (kaldet Voel efter det sted, han kom fra). Førstelærer Voel blev i 1930 afløst af Marius Kristensen, som fungerede indtil 1964, hvor han gik på pension.

Lærer A. C. Vestergaard

Lilleskolen der blev bygget i 1908 og revet ned igen i 1981.
Lilleskolen var rammen om de mindste klassetrin og i en lang periode "bestyret" af Lærer Elly Halkjær.

Grønbjerg Skole der fungerede fra 1921 til 1970

De to skoler kører så videre som to selvstændige skoler med hver sin førstelærer indtil 1964, hvor Grønbjerg- og Nr. Omme skoler bliver sammenlagt til én 7-klasset skole, dog således, at to klasser stadig bruger klasselokalerne i den gamle Grønbjerg Skole. Skolen kommer til at hedde Grønbjerg Kommuneskole. - For at få plads nok, opføres i 1965 en træpavillon ved Nr. Omme Skole.

I Nr. Omme Skole blev A. C. Vestergaard i 1927 afløst af Theodor Jensen.

I 1935 blev Axel Bonde Nielsen ansat som førstelærer.

Det blev ham, der ledede skolen efter sammenlægningen i 1964, og det blev også ham, der medvirkede til opførelsen af den nuværende skole.

Lærer Marius Kristensen

Den nye skole blev indviet under navnet "**Grønbjerg Skole**" d. 2. februar 1970.

På det tidspunkt var 3 længer (de 6 klasselokaler) og førstelærerboligen færdig.

I 1970/71 blev den første børnehaveklasse oprettet. Den havde til huse i træpavillonen, men for at skabe et skolemiljø, gik 1. klasse i et af de gamle lokaler i Nr. Omme Skole.

"Lilleskolen" blev indrettet som sognebibliotek.

1. sep. 1971 blev Axel Bonde Nielsen afløst som skoleinspektør, som det nu hed, af Sigfred Nyborg.

I 1971/72 bliver der bygget en længe mere til skolen (den østligste) og alle elever kan nu være i den nye skole.

Træpavillonen bliver kørt til Herborg, hvor den står endnu.

18. nov. 1972 indvies gymnastiksalen.

I 1977 ønsker Sigfred Nyborg orlov, og Torben Vestergård bliver konstitueret i stillingen i to år.

I denne periode planlægges og bygges biblioteket, som blev taget i brug

1. feb. 1979.

Lærer: Axel Bonde Nielsen

Grønbjerg Skole i 1970. Til højre i billedet førstelærerboligen

Sigfred Nyborg

Torben Vestergård

Knud Helge Juul

Henning B Møller

1. august 1979 ansættes Knud Helge Juul som skoleinspektør, og samtidig bliver der oprettet en pedelstilling, som besættes af Arne Sørensen.

I 1984 står storrummet færdigt, og i 1985 bliver omklædningsrummet i gymnastiksalen delt i to afdelinger.

I 1986 afløser Egon Kristiansen, Arne Sørensen.

I 1988 bygges der et tag over cykelstativet.

1. august 1989 etableres en skolefritidsordning (SFO) i den oprindelige førstelærerbolig, og Gitte Mandrup blev ansat som leder.

Grønberg Multisal med gymnastiksalen til højre derfor

Grønbergvikingen

Grønberg Skole omkring 1985 - Storrykningen er bygget til ligesom Gymnastiksalen også er færdiggjort

I 1991, juni måned, bliver "Grønbergvikingen" afsløret. Skulpturen som er blevet til gennem en indsamling blandt byens borgere, er næsten blevet et vartegn for Grønberg.

I 1991 blev Knud Helge Juul afløst som skoleleder af Henning B. Møller.

I 1992 Blev SFO lavet om til institutionen "Grønberg Børnehus".

Forskellen er, at mens SFO kun er en fritidsordning for skolesøgende børn, har børnehuset også en afdeling for før-skolebørn ned til tre år.

Selvsagt skulle institutionen bruge mere plads, så den østligste længe (to klasselokaler, et depot og et grupperum) blev lagt ind under børnehuset.

Som kompensation for skolen, blev den østligste niche ud mod Algade lukket.

I 1998 manglede børnehuset igen plads. De overtager lokalet, og den sidste niche ud mod Algade bliver lukket.

Den østlige niche lukkes

Alan Larsen

Henning Møllers afsked i 2003

Birgit Højgaard

Med til billedet af Grønbjerg Skole hører også, at byens borgere i forbindelse med skolen har rejst "Grønbjerg Multisal", indviet 31. januar 1999.

Skole, bibliotek, børnehus og multisal danner således rammen om et kulturelt centrum, som bruges flittigt både i dag- eftermiddags- og aftentimerne og er således til gavn og glæde for hele byens befolkning.

November 2003 gik Skoleleder Henning Møller på pension efter 37 år på Grønbjerg Skole og 12 år som leder af skolen.

Ny leder blev Alan Larsen der tog over i 2004 til 2006 hvor han blev skoleleder i Videbæk, og Birgit Højgaard blev konstitueret leder.

Fra 2006 – 2008 var der megen debat om skolestrukturen i Videbæk Kommune med eventuelle nedlæggelser af flere skoler. Beslutningen blev skubbet til det nye byråd i Ringkøbing-Skjern kommune blev etableret ved kommunesammenlægningen i 2006.

I januar 2007 blev det kundgjort at Grønbjerg Skole lukkes og allerede i februar måned blev der holdt et møde i Grønbjerg Forsamlingshus med oplæg til en friskole i Grønbjerg. (se friskolens historie)

Pr. 1. juli 2008 nedlægges Grønbjerg Skole som Kommunal skole.

Grønbjerg Friskole påbegyndte undervisningen pr. august 2008 med Peter Lindegaard som skoleleder.

Januar 2013 begyndte Mads Degnbol som ny leder af Grønbjerg Friskole.

August 2013 Niels Henrik Larsen konstitueret leder.

Oktober 2013 tiltrådte Niels Henrik Larsen som ny skoleleder i Grønbjerg Friskole.

Peter Lindegaard

Mads Degnbol

Niels Henrik Larsen